

22.03.2021

Asia/19

§ 209

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen tukipalvelut ja muut -yhteisöryhmään kuuluville tytär yhteisöille

HEL 2021-001704 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä tukipalvelut ja muut -yhteisöryhmään kuuluvien tytär yhteisöjen omistajastrategiat liitteiden mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi
Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Konsernihankinta Oy
- 2 Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy
- 3 Seure Henkilöstöpalvelut Oy
- 4 Työmaahuolto Oy Ab

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Konsernihankinta Oy

Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Työmaahuolto Oy Ab

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 2

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 3

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.03.2021

Asia/19

tus
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuuston hyväksymän voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöt salkutetaan markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan kokonaisharkintana käyttäen hyväksi seuraavia markkinaehtoisuuteen ja elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä tunnusmerkkejä:

- yhteisöä ei ole nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta,
- yhteisöllä ei ole julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä,
- yhteisön toiminnan tarkoituksena on tuottaa voittoa,
- yhteisö toimii kilpailuolosuhteissa (kilpailutilanne, markkinaehtoinen hinnoittelu),
- yhteisön toiminta kohdistuu laajaan tai rajoittamattomaan asiakaskuntaan,
- yhteisön toiminta perustuu pääosin omaan tulorahoitukseen, eikä julkiseen rahoitukseen tai tukeen.

Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaista omistajastrategiaa.

Kaupungin omistajaohjauksessa voidaan konserniohjeen mukaan soveltaa erilaisia toimintaperiaatteita ja -tapoja markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen ja muiden tytäryhteisöjen välillä. Eri salkuissa oleville tytäryhteisöille voidaan esimerkiksi asettaa erilaisia velvollisuuksia raportoinnin, tiedottamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suhteen ja ne voivat noudattaa erilaista henkilöstöpolitiikkaa.

Konserniohjeen mukaan markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt kuuluvat pormestarin ja apulaispormestarien välisessä toimialajaossa por-

mestarin toimialaan. Muiden tytäryhteisöjen kuuluminen pormestarin tai apulaispormestarin toimialaan ratkaistaan asianomaisen yhteisön toimialan perusteella.

Muut kuin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt

Edellä mainittujen konserniohjeessa määriteltyjen kriteerien perusteella kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta muihin kuin markkinaehtoisesti toimiviin tytäryhteisöihin.

Nämä noin 80 kaupungin tytäryhteisöä tuodaan päätöksentekoon jaoteltuna kaupungin konserniohjauksen talouden ja toiminnan seurannassa käytetyn yhteisöryhmittelyn mukaisesti.

Yhteisöryhmät ovat:

- alueelliset ja infra,
- asunnot,
- elinvoima- ja markkinointi,
- kulttuuri,
- liikunta,
- sosiaali- ja terveys,
- toimitilat,
- tukipalvelut ja muut.

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat

Kaupunginhallitus päätti liikelaitoksia ja tytäryhteisöjä koskevista omistajapoliittisista linjauksista 26.4.2011. Erityisesti omistuksen säilyttämistä koskevia linjauksia on sen jälkeen muutettu tytäryhteisökohtaisesti tarvittaessa.

Nykyiset omistajapoliittiset linjaukset eivät enää ole riittävän kattavat välittääkseen kaupungin omistajatahdon tytäryhteisöjen ja -säätiöiden hallituksille ja toimitusjohtajille. Omistajastrategioilla tulee pystyä aiempaa paremmin tukemaan ja edistämään tytäryhteisöjen pitkäaikaista kehittymistä. Kaupunginkansliassa on valmisteltu uudenlainen tytäryhteisökohtaisen omistajastrategian malli, jonka avulla on tarkoituksena kuvata tytäryhteisön johdolle kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita ja odotuksia yhteisöä kohtaan, jotta yhteisön johto osaa johtaa ja kehittää toimintaa oikean suuntaisesti oman toimivaltansa puitteissa.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuus on luonteeltaan strategista siten, että sillä saadaan aikaan taloudellista ja/tai toiminnallista hyötyä pitkällä aikavälillä. Uudet tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat myös kaupungin omaa sitoutumista omistajana tytäryhteisöille asetettaviin keskipitkän aikavälin kehittämistavoitteisiin ym. linjauksiin, mikä tukee pitkäjänteisyyttä ja ennustettavuutta omistajuudessa.

Uudessa tytäryhteisökohtaisessa omistajastrategiassa tehdään omistukseen, strategiseen tahtotilaan sekä hallitukseen liittyviä linjauksia kunkin tytäryhteisön tai niiden muodostaman alikonsernin osalta. Näiden linjausten tavoitteena on osaltaan tukea kaupungille yhteisön omistamisesta muodostuvan omistaja-arvon positiivista kehittymistä. Omistajastrategioiden aikaperspektiivi on noin viidestä seitsemään vuotta ja niitä päivitetään jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain tai yksittäistapauksessa aina tarpeen mukaan esimerkiksi toimintaympäristön merkittävien muutosten johdosta.

Konserniohjeen mukaisesti omistaminen ei ole kaupungin perustehtävä vaan sen tulee lähtökohtaisesti tukea ja palvella palvelujen järjestämistä, kaupungin taloutta tai muuten kaupungin yhteiskunnallisia tavoitteita. Kaupungin omistuksella yhteisöissä tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Näin ollen omistuksen osalta keskeinen omistajastrategioissa linjattava asia on edelleen se, säilytetäänkö kaupungin omistus entisellään vai onko siihen tarkoitus tehdä muutoksia. Lisäksi määritellään muun muassa yhteisön tarkoitusta ja tehtävää, yhteisön merkitystä kaupungille sekä yhteisön salkutusta.

Strategista tahtotilaa koskevien linjausten osalta keskeisimmät asiat liittyvät tavoitetilaan sekä kehittämislinjauksiin keskipitkällä aikavälillä.

Hallitusta koskevien linjausten osalta tarkoituksena on vahvistaa edelleen tytäryhteisöjen hallitusten kollektiivista osaamista. Omistajastrategioissa määritellään tytäryhteisökohtaisesti tarkemmin niitä osaamisalueita, joita nimenomaan kyseisen tytäryhteisön tai -säätöön hallituksella tulisi kollektiivisesti olla ja jotka on tarpeen ottaa huomioon hallituksen jäseniä nimettäessä. Lisäksi määritellään, mihin hallituspalkkioryhmään kyseinen yhteisö kuuluu.

Jäljempänä on mainittu liitteenä olevien omistajastrategialuonnosten keskeisimpiä kohtia eri tytäryhteisöjen ja/tai niiden muodostamien alikonsernien osalta. Tytäryhteisökohtaisissa omistajastrategioissa ei ole otettu erikseen kantaa vuoden 2020 toimintaan ja talouteen olennaisesti vaikuttavaan koronaviruspandemiaan strategioiden pitemmän aikavälin näkökulmasta johtuen.

Omistajastrategioista on käyty keskustelua kunkin tytäryhteisön hallituksen ja toimivan johdon kanssa ennen päätöksentekoa.

Helsingin Konsernihankinta Oy

Helsingin Konsernihankinta Oy:n toimialana on julkisista hankinnoista annetun lain mukaisten yhteishankintapalvelujen tuottaminen omistajilleen.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Kaupungilla on vahva yhtiön keskitettyyn hankintatehtävään liittyvä intressi yhtiössä. Yhtiön tavoitteena on yhteishankintapalvelujen tuottaminen omistajille keskitetysti ja tehokkaasti kaupungin eettiset ja ympäristöarvot huomioiden.

Yhtiön nykyinen palvelutoiminta ylläpidetään entisellään. Yhtiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät tehokkaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen hankintoihin sekä Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen.

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia järjestää kestävään elämäntapaan, kiertotalouteen, jätteen synnyn ehkäisyyn sekä tavaroiden ja materiaalien uudelleenkäyttöön liittyviä toimintoja. Yhtiö 1) järjestää tavaran ilmaista ja maksullista uudelleenkäyttöä ja kierrätystä, 2) toteuttaa ja kehittää toimialaan liittyvää neuvontaa ja koulutusta, 3) myy ja kehittää jätteiden synnyn ehkäisyyn, uudelleenkäyttöön, jätteiden hyötykäyttöön ja jätehuollon järjestämiseen liittyviä palveluita, 4) jalostaa, korjaa ja myy käytöstä poistettuja tavaroita ja materiaalia, 5) valmistaa, vuokraa ja jälleenmyy kestävään kulutukseen, jätteen synnyn ehkäisyyn, jätteiden hyötykäyttöön ja käsittelyyn liittyviä tuotteita, 6) vuokraa hallussaan olevista tiloista myynti-, varastoja verastilaa asiakkaille ja jättemateriaalia raaka-aineenaan käyttäville yhteisöille ja yksityisille henkilöille, 7) tarjoaa vaikeassa työmarkkinatilanteessa oleville mahdollisuuden kehittää ammatillisia valmiuksiaan ja 8) vuokraa työvoimaa yhteisöille ja yksityisille henkilöille. Kaikilla mainituilla toimialueilla yhtiö voi harjoittaa vienti- ja tuontitoimintaa.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 51,30 %.

Kaupungilla on sen palvelutehtävään liittyvä intressi yhtiössä. Yhtiö on merkittävä digitalisaatiota tehokkaasti hyödyntävä kestävä kehityksen palvelujen tuottaja sekä työhönvalmennuksen edelläkävijä.

Yhtiö ylläpitää ja mahdollisuuksien mukaan kasvattaa toimintaansa kannattavasti sekä nykyisten että uusien asiakkaiden puitteissa. Yhtiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät asiakaskeskeisyyteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen, työhön valmennettujen positiivisen jatkopolun kehityksen sekä monipuolisten palveluiden ja digitaalisuuden hyödyntämiseen.

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n toimialana on harjoittaa pääosaa toiminnastaan sen omistavien hankintayksiköiden, kuntien, kuntayhtymien sekä näiden tytäryhteisöjen ja -säätiöiden kanssa tuottamalla niille tilapäisen työvoiman vuokraukseen ja henkilöstöhankintaan liittyviä palveluita sekä omistaa toimintaansa liittyviä osakkeita ja kiinteistöjä.

Yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016 mahdollisista muutoksineen) tarkoittamassa mielessä osakkeenomistajiensa sidosyksikkönä.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 56,40 %.

Yhtiön tarkoituksena on omistaja-asiakkaiden tilapäisen ja määräaikaisen työvoiman saatavuuden turvaaminen kilpailukykyisesti kaikissa tilanteissa. Tarkoituksensa täyttämiseksi yhtiö muun muassa rekrytoi, välittää ja vuokraa omistaja-asiakkaiden tarvitsemaa työvoimaa sekä ylläpitää työntekijäreserviä. Lisäksi yhtiö kehittää ja tuottaa yhteistyössä omistajiensa kanssa muita palveluja ja toimintamalleja asiakkaiden palvelutarpeiden kustannustehokkaaksi täyttämiseksi tarkoitustaan vaarantamatta.

Yhtiö on omistaja-asiakkaidensa tärkein kumppani sen tarkoitukseen kuuluvissa tehtävissä ja se helpottaa sidosyksikkönä omistaja-asiakkaidensa lyhytaikaisten ja määräaikaisten henkilöstöressurssitarpeiden täyttämistä.

Yhtiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät asiakaskeskeisyyteen, kilpailukykyyn, vastuulliseen työnantajuuteen sekä kustannustehokkuuteen.

Työmaahuolto Oy Ab

Työmaahuolto Oy Ab:n toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia kiinteistöjen, koneiden ja laitteiden kunnossapito, ravitsemuspalvelujen tuotanto ja myynti sekä ravitsemusalan konsultointi.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Kaupungilla on yhtiön palvelutehtävään liittyvä omistusintressi yhtiössä. Yhtiön nykyinen liiketoiminta pidetään entisellään, ja sen tuote- ja palveluvalikoimaa kehitetään asiakastarpeiden ja kysynnän mukaan.

Yhtiölle omistajastrategiassa määriteltävät keskeiset tavoitteet liittyvät toimintavarmuuteen, Hiilineutraali Helsinki 2035 -ohjelman toteuttamiseen sekä riittävän vakavaraisuuteen.

Lopuksi

Tytäryhteisökohtaiset omistajastrategiat kuvastavat kaupungin pitkän aikavälin omistajalinjauksia kunkin tytäryhteisön osalta. Linjausten on oltava yhteisöjen toiminnan kehittämisen tukemiseksi riittävän pitkäjänteisiä. Omistajastrategioissa asetetaan tytäryhteisöille keskipitkälle aikavälille kaupunkiomistajan näkökulmasta keskeiset tavoitteet / kehityssuunnat ja niiden avainmittarit.

Omistajastrategioiden myötä on tarkoituksena luopua erillisestä vuotuisesta talousarvion tavoitteiden asettamisprosessista. Omistajastrategioiden tavoitteet ovat pitkäjänteisempiä ja ne kiinnitetään paremmin kaupunkistrategiaan kuin nykyiset vuosittain erikseen asetettavat tavoitteet.

Yhtiöiden vaiheittaista etenemistä kohti konkreettisia tavoitetasoja ja/tai tavoitteilla osoitettuun haluttuun kehityssuuntaan seurataan säännöllisesti osana tytäryhteisöjen raportointia ja muuta seurantaa. Tuloksista raportoidaan konsernijaostolle ainakin yhteisöraporttien yhteydessä 1-2 kertaa vuodessa.

Jos mittarit osoittavat, että kehitys ei jonkun tytäryhteisön osalta ole tavoitteiden suuntaista, asiaan puututaan tarpeen mukaan konserniohjauksen keinoin. Tarvittaessa kehityssuuntaa osoittavia tavoitteita voidaan myös vuosittain tarkentaa konserniohjauksella yhteisöille asetettavilla omistajastrategian mukaisten mittareiden raja-arvoilla.

Omistajastrategioiden sekä niissä määriteltyjen keskeisten tavoitteiden ja mittareiden päivitystarvetta tarkastellaan jatkossa vähintään kaupunkistrategiakausittain.

Konserniohjeen mukaisesti kaupunginhallitus päättää omistajastrategioista konsernijaoston esityksen pohjalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

22.03.2021

Asia/19

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin Konsernihankinta Oy
- 2 Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy
- 3 Seure Henkilöstöpalvelut Oy
- 4 Työmaahuolto Oy Ab

Oheismateriaali

- 1 Helsingin kaupunkikonsernin omistajapolitiikka_2011

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Konsernihankinta Oy

Pääkaupunkiseudun kierrätys-
keskus Oy

Seure Henkilöstöpalvelut Oy

Työmaahuolto Oy Ab

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Liite 1

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Liite 2

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Liite 3

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhalli-
tus

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginkanslia (taso)

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 08.03.2021 § 25

HEL 2021-001704 T 00 01 05

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

22.03.2021

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä tukipalvelut ja muut - yhteisöryhmään kuuluvien tytäryhteisöjen omistajastrategiat liitteiden mukaisesti.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
miia.aho(a)hel.fi

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi